

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta, katedra speciální pedagogiky

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

VEDOUcí PRÁCE	Mgr. Marie Komorná, Ph.D.
AUTOR PRÁCE	Eva Potůčková
NÁZEV PRÁCE	
Výukové materiály ČJ určené žákům se sluchovým postižením a výukové materiály ČJ pro žáky 2. stupně ZŠ (nakladatelství Fraus)	

INDIKÁTORY KVALITY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE	1	2	3	4
<i>Označte písmenem "X", v jaké míře předložená práce vyhovuje jednotlivým kritériím.</i>	<i>Obsahuje</i>	<i>Spíše obsahuje</i>	<i>Spíše neobsahuje</i>	<i>Neobsahuje</i>
ÚVODNÍ ČÁST				
Vymezení vztahu tématu k oboru speciální pedagogika.		x		
Zřetelná formulace tématu a cíle práce.		x		
ANALÝZA DOSAVADNÍHO ŘEŠENÍ PROBLÉMU				
Dostatečný rozsah použitých odborných zdrojů.		x		
Příklady teoretických a praktických přístupů našich a zahraničních autorů.		x		
Je zřetelné, kde jde o autorský text a kde o analýzu odborné literatury.	x			
VÝZKUMNÁ ČÁST				
Výzkumná část se vztahuje k tématu a cíli práce.	x			
Výzkumné otázky jsou vhodně formulovány.		x		
Použité výzkumné metody a nástroje jsou popsány a zdůvodněny.		x		
ANALYTICKÁ ČÁST				
Je provedena kvalitní analýza získaných dat.		x		
Zjištěné výsledky jsou vhodně interpretovány (nejedná se pouze o komentované vyjádření číselných údajů).		x		
Způsob a obsah interpretace umožňuje zpracování závěrů.		x		
ZÁVĚRY A ZHODNOCENÍ PŘÍNOSU PRO OBOR				
Bylo dosaženo stanoveného cíle.		x		
Výstup práce je obecně využitelný pro oblast speciální pedagogiky.		x		
PREZENTACE - FORMÁLNÍ ÚROVEŇ PRÁCE				
Odpovídající jazyková úroveň, dodržení formálních náležitostí.	x			
Bibliografie uvedena dle platné normy.	x			
CELKOVÉ HODNOCENÍ: navrhovaný klasifikační stupeň				

KOMENTÁŘ VEDOUCÍHO

Kvalitní učební materiály jsou pro efektivní výuku češtiny nepostradatelné. Eva Potůčková se ve své bakalářské práci zabývá učebními materiály pro výuku češtiny u žáků se sluchovou ztrátou. První kapitola teoretické části práce je věnována výukovým materiálům obecně a skládá se z několika podkapitol, které jsou logicky uspořádány a vzájemně na sebe navazují. Totéž bohužel není možné konstatovat o druhé teoretické kapitole nazvané Výukové materiály pro žáky se sluchovým postižením. Do ní totiž autorka zahrnuje podkapitoly zaměřené na vzdělávání žáků se SP, volbu vhodného komunikačního přístupu pro žáky se SP nebo na specifika komunikace osob se SP v psané češtině. Samotným výukovým materiálům určeným pro sledovanou skupinu žáků jsou věnovány jen dvě podkapitoly. Třetí kapitola je pak věnována výukovým materiálům určeným pro žáky hlavního vzdělávacího proudu.

Empirická část se zaměřuje na analýzu výukových materiálů českého jazyka – mluvnice určených jednak žákům se sluchovým postižením na 2. stupni ZŠ a jednak žákům 2. stupně ZŠ hlavního vzdělávacího proudu. Analýza obsahuje řadu zajímavých postřehů, ale její provedení není zcela systematické, přehledné a čtenářsky přívětivé. Autorka sice na s. 30–31 vyjmenovává kritéria, na jejichž základě výukové materiály hodnotí, ale tato kritéria blíže nevysvětluje, vlastní analýza jednotlivých učebních materiálů je pak prezentována v podobě poměrně dlouhého souvislého textu, který není nijak členěn např. pomocí nadpisů apod. Práce dále obsahuje některé terminologické nepřesnosti, na několika místech také stylistické, jazykové i typografické nedostatky.

Analyzované materiály určené pro žáky se sluchovým postižením, přestože ve své době získaly doložku MŠMT, vykazují objektivně řadu nedostatků, nicméně se domnívám, že v rámci některých připomínek měla či mohla být více zohledněna doba a situace, kdy tyto materiály vznikaly, i to, kdo byl jejich autor. Po roce 1989 bylo nutné rychle reagovat a připravit materiály, se kterými by učitelé mohli co nejdříve pracovat a nahradit jimi z lingvodidaktického hlediska naprosto nevyhovující a době poplatné učebnice vydané před rokem 1989. Autory se tak například v případě nakladatelství Septima stali učitelé z praxe, speciální pedagogové bez lingvistického vzdělání a bez zkušenosti s psaním učebnic. Jejich podmínky neleze srovnávat s podmínkami, za nichž vznikaly materiály pro žáky HVP z nakl. Fraus. Nicméně problém je jistě to, že tyto výukové materiály se ve výuce žáků se sluchovým postižením využívají i více než 20 let po jejich vzniku.

Závěr: Bakalářská práce odpovídá oborovým požadavkům kladeným na závěrečné práce a lze ji doporučit k obhajobě.

OTÁZKY K OBHAJOBĚ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

1. Pokuste se v rámci obhajoby formulovat doporučení (vyplývající ze závěrů Vašeho šetření) pro tvorbu kvalitních výukových materiálů určených pro výuku češtiny u žáků se sluchovým postižením, jejichž primárním/preferovaným komunikačním prostředkem je a) český znakový jazyk, b) čeština.
2. Čím mohou být učebnice z nakladatelství Fraus inspirativní pro tvorbu učebních materiálů určených pro žáky se sluchovým postižením?

Datum:

05.09.2023

Podpis: